

# Individueel maatwerk voor zelfstandigen met arbeidsbeperking

Laatst gewijzigd op 28 feb 2024

## Wat houdt de maatregel in

Ben je een zelfstandige in hoofd- of in bijberoep en heb je een erkende blijvende of tijdelijke arbeidsbeperking, dan kan je bij de Vlaamse overheid onder bepaalde voorwaarden deze ondersteuningspremie aanvragen voor maximum 2 tot 5 jaar afhankelijk van de behoefte aan ondersteuning. De premie compenseert de eventuele extra kosten of de lagere productiviteit die samengaan met de arbeidsbeperking.

Deze nieuwe premie vervangt de [Vlaamse Ondersteuningspremie \(VOP\) voor zelfstandigen](#).

## Wie komt in aanmerking

Deze maatregel kan je aanvragen indien je:

- een door VDAB erkende arbeidsbeperking hebt
- na 1 oktober 2008 zelfstandige geworden bent in hoofd- of bijberoep of een erkende arbeidsbeperking gekregen hebt na die datum
- een jaarlijks belastbaar inkomen kan bewijzen dat minstens [het jaarinkomen van de minimumbijdrage sociale bijdrage zelfstandige in hoofdberoep](#) overschrijdt. Dit kan je bewijzen via:
  - een bewijs van betaling van die sociale bijdragen als zelfstandige van de afgelopen 4 kwartalen (waarvoor je al een betaling deed);
  - of via je laatste aanslagbiljet van de belastingen waarbij rekening gehouden wordt met de volgende rubrieken:
    - de rubrieken 'gezamenlijk belastbaar beroepsinkomen' of 'belastbaar beroepsinkomen';
    - of de deelrubrieken:
      - 'bezoldigingen van bedrijfsleiders';
      - 'winsten van nijverheids-, handel-, of landbouwbedrijven';
      - 'baten van vrije beroepen, ambten, posten en andere bezigheden'.

Het jaarlijks minimum belastbaar inkomen wordt aangepast als je niet het volledige jaar zelfstandige activiteiten uitvoerde of als er periodes van ziekte waren.

Ben je minder dan een jaar zelfstandige en heb je onvoldoende sociale bijdrage betaald (zie hoger), dan kan je bij VLAIO terecht voor de aanvraag van een attest op leefbaarheid. Dat attest kan dan aantonen dat jouw verwachte inkomen hoog genoeg ligt.

Een arbeidsbeperking is een aandoening van cognitieve, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, waardoor je het moeilijk hebt om werk te vinden of om jouw job uit te voeren. Voorbeelden zijn autisme, slechthorendheid, slechtziendheid, epilepsie, een spierziekte, chronische depressie, ... [VDAB beslist of jouw beperking erkend wordt als arbeidsbeperking](#).

## Omvang steun

Het bedrag van de premie wordt bepaald op basis van het gewaarborgd gemiddeld minimummaandinkomen (GGMMI). Sinds 1 november 2023 bedraagt dat GGMMI € 1.994,18.

Hoelang je een beroep kan doen op de premie is afhankelijk van jouw arbeidsbeperking en de behoefte aan ondersteuning:

- bij een langdurige, blijvende problematiek is de ondersteuning van individueel maatwerk 5 jaar geldig en daarna verlengbaar
- bij een problematiek die waarschijnlijk nog evolueert, is de ondersteuning geldig voor maximaal 2 jaar en niet meer verlengbaar.

De termijn gaat in vanaf het kwartaal van de beslissing door het Departement Werk en Sociale Economie.

Vastgestelde behoefte	Kwartaal 1 tot en met 5 (bedrag per kwartaal)	Kwartaal 6 tot en met 9 (bedrag per kwartaal)	Kwartaal 9 tot en met 20 (bedrag per kwartaal)
2 jaar premie	20% x (GGMMI x 3)	20% x (GGMMI x 3)	/
5 jaar premie	40% x (GGMMI x 3)	30% x (GGMMI x 3)	20% x (GGMMI x 3)
5 jaar hoge premie	55% x (GGMMI x 3)	50% x (GGMMI x 3)	40% x (GGMMI x 3)

## Aanvraagprocedure

### Vaststellen van de behoefte aan ondersteuning

Bent je al zelfstandige of wil je als zelfstandige beginnen werken, dan moet de VDAB eerst jouw arbeidsbeperking en behoefte aan individueel maatwerk vaststellen. Meer informatie over de te volgen procedure kan je vinden op de website van de VDAB [Vraag een tewerkstellingsondersteunende maatregel aan](#).

### Minder dan een jaar zelfstandige: attest van leefbaarheid

Ben je minder dan een jaar zelfstandige en heb je onvoldoende sociale bijdrage betaald (zie 'Wie komt in aanmerking'), dan moet je bij VLAIO laten onderzoeken dat je recht hebt op een attest op leefbaarheid. Dat attest kan dan aantonen dat jouw verwachte inkomen hoog genoeg ligt.

### Je krijgt momenteel de Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP) voor zelfstandigen

Als je momenteel al een VOP ontvangt dan blijft die premie doorlopen tot de voorziene einddatum. De datum kan je nakijken in het [WSE-loket](#).

### Aanvragen Individueel maatwerk

Je kan een premie aanvragen vanaf 3 juli 2023. Meer informatie kan je vinden op [Individueel maatwerk aanvragen](#).

### Verlenging aanvragen

**Ondersteuningspremie voor 5 jaar:** Dan kan je een verlenging aanvragen. VDAB evalueert dan jouw behoefte aan werkondersteunende maatregelen bij het uitoefenen van jouw zelfstandige activiteiten. Op basis daarvan geeft VDAB een advies aan het Departement Werk en Sociale Economie over de verlenging van jouw premie. Een verlenging aanvragen kan ten vroegste 12 maanden voor het einde van jouw huidige premie. Het Departement Werk en Sociale Economie stuurt je een herinnering via e-mail.

**Ondersteuningspremie voor 2 jaar:** Dan kan je geen verlenging aanvragen. Je kan bij VDAB wel een nieuwe vaststelling vragen van de behoefte aan werkondersteunende maatregelen. Op basis daarvan kan je een nieuwe aanvraag bij het Departement Werk en Sociale Economie doen.

## Verhoging aanvragen

Indien je een premie krijgt voor een periode van 5 jaar en je merkt na een jaar dat de premie niet volstaat om je zelfstandige activiteiten genoeg te ondersteunen, dan kan je een wijziging van de ondersteuningspremie vragen vanaf het tweede jaar na de start van het individueel maatwerk.

Deze aanvraag moet goed worden gemotiveerd. VDAB zal dan een [nieuwe evaluatie van de behoefte aan werkondersteunende maatregelen](#) uitvoeren. Op basis hiervan kan WSE dan beslissen om de ondersteuningspremie aan te passen.

## Jaarlijkse opvolging

Als zelfstandige met een ondersteuningspremie voor individueel maatwerk moet je elk jaar aantonen dat je voldoende inkomen hebt als zelfstandige. Het eerste jaar ben je daarvan vrijgesteld.

Meer informatie kan je vinden op [Jaarlijkse opvolging](#).

## Contact

Departement Werk en Sociale Economie (Vlaamse overheid)

Koning Albert II-laan 35 bus 20  
1030 Brussel  
België  
T 1700

[individueelmaatwerk@vlaanderen.be](mailto:individueelmaatwerk@vlaanderen.be)

[www.vlaanderen.be/individueel-maatwerk/individueel-maatwerk-voor-zelfstandigen](http://www.vlaanderen.be/individueel-maatwerk/individueel-maatwerk-voor-zelfstandigen)

## VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331  
1210 Brussel  
België  
T 0800 20 555

[info@vlaio.be](mailto:info@vlaio.be)

[www.vlaio.be](http://www.vlaio.be)